

פתרון תרגיל 11 גיאומטריה אנליטית ודיפרנציאלית תשע"ו

31 במאי 2016

1. המשטח הוא:

$$r(\theta, \phi) = (\cosh \phi \cos \theta, \cosh \phi \sin \theta, \phi)$$

כמו שראינו בעבר, המטריקה נתונה על ידי:

$$G = \cosh^2 \phi \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

לפיכך הקואורדינטות אכן איזותרמיות, כאשר $\lambda = \cosh^2 \phi$. לכן:

$$K = -\frac{1}{2} \Delta_{LB} (\ln (\cosh^2 \phi)) = -\frac{1}{\cosh^2 \phi} \Delta (\ln (\cosh \phi))$$

נגזור פעמיים לפי ϕ :

$$\ln (\cosh \phi) \implies \frac{\sinh \phi}{\cosh \phi} = \tanh \phi \implies \frac{1}{\cosh^2 \phi}$$

הנגזרת פעמיים לפי θ מתאפסת ולכן: $\Delta (\ln (\cosh \phi)) = \frac{1}{\cosh^2 \phi}$, ובסך הכל:

$$K = -\frac{1}{\cosh^2 \phi} \cdot \frac{1}{\cosh^2 \phi} = -\frac{1}{\cosh^4 \phi}$$

2. זו הפסאודוספירה שלנו.

(א) וקטורי הנגזרות הם:

$$r_\theta = R \cdot \left(-\frac{\sin \theta}{\cosh \phi}, \frac{\cos \theta}{\cosh \phi}, 0 \right)$$

$$r_\phi = R \cdot \left(-\frac{\cos \theta \tanh \phi}{\cosh \phi}, -\frac{\sin \theta \tanh \phi}{\cosh \phi}, \tanh^2 \phi \right)$$

נחשב את הנורמל:

$$\begin{aligned} r_\theta \times r_\phi &= R^2 \cdot \begin{vmatrix} i & j & k \\ -\frac{\sin \theta}{\cosh \phi} & \frac{\cos \theta}{\cosh \phi} & 0 \\ -\frac{\cos \theta \tanh \phi}{\cosh \phi} & -\frac{\sin \theta \tanh \phi}{\cosh \phi} & \tanh^2 \phi \end{vmatrix} = \\ &= R^2 \cdot \left(\frac{\cos \theta \tanh^2 \phi}{\cosh \phi}, \frac{\sin \theta \tanh^2 \phi}{\cosh \phi}, \frac{\tanh \phi}{\cosh^2 \phi} \right) \end{aligned}$$

הנורמה היא:

$$\begin{aligned} \|r_\theta \times r_\phi\| &= R^2 \sqrt{\frac{\cos^2 \theta \tanh^4 \phi}{\cosh^2 \phi} + \frac{\sin^2 \theta \tanh^4 \phi}{\cosh^2 \phi} + \frac{\tanh^2 \phi}{\cosh^4 \phi}} = \\ &= \frac{R^2 \tanh \phi}{\cosh \phi} \sqrt{\tanh^2 \phi + \frac{1}{\cosh^2 \phi}} = \frac{R^2 \tanh \phi}{\cosh \phi} \end{aligned}$$

ולכן:

$$\vec{n} = \frac{r_\theta \times r_\phi}{\|r_\theta \times r_\phi\|} = \left(\cos \theta \tanh \phi, \sin \theta \tanh \phi, \frac{1}{\cosh \phi} \right)$$

נגזור את הנורמל:

$$\vec{n}_\theta = (-\sin \theta \tanh \phi, \cos \theta \tanh \phi, 0) = \frac{\sinh \phi}{R} \cdot r_\theta + 0 \cdot r_\phi$$

$$\vec{n}_\phi = \left(\frac{\cos \theta}{\cosh^2 \phi}, \frac{\sin \theta}{\cosh^2 \phi}, -\frac{\tanh \phi}{\cosh \phi} \right) = 0 \cdot r_\theta - \frac{1}{R \sinh \phi} \cdot r_\phi$$

לכן:

$$W = \begin{pmatrix} \frac{\sinh \phi}{R} & 0 \\ 0 & -\frac{1}{R \sinh \phi} \end{pmatrix}$$

ובסך הכל:

$$K = \det W = -\frac{1}{R^2}$$

(ב) וקטורי הנגזרות הם: $\left(R \cos \theta \sin \phi, R \sin \theta \sin \phi, R \left(\cos \phi + \ln \left(\tan \frac{\phi}{2} \right) \right) \right)$

$$r_\theta = R \cdot (-\sin \theta \sin \phi, \cos \theta \sin \phi, 0)$$

$$r_\phi = R \cdot \left(\cos \theta \cos \phi, \sin \theta \cos \phi, -\sin \phi + \frac{1}{\sin \phi} \right)$$

נחשב את הנורמל:

$$r_\theta \times r_\phi = R^2 \cdot \begin{vmatrix} i & j & k \\ -\sin \theta \sin \phi & \cos \theta \sin \phi & 0 \\ \cos \theta \cos \phi & \sin \theta \cos \phi & \frac{\cos^2 \phi}{\sin \phi} \end{vmatrix} =$$

$$= R^2 \cdot (\cos \theta \cos^2 \phi, \sin \theta \cos^2 \phi, -\sin \phi \cos \phi)$$

הנורמה היא:

$$\|r_\theta \times r_\phi\| = R^2 \sqrt{\cos^2 \theta \cos^4 \phi + \sin^2 \theta \cos^4 \phi + \sin^2 \phi \cos^2 \phi} = R^2 \cos \phi$$

ולכן:

$$\vec{n} = \frac{r_\theta \times r_\phi}{\|r_\theta \times r_\phi\|} = (\cos \theta \cos \phi, \sin \theta \cos \phi, -\sin \phi)$$

נגזור את הנורמל:

$$\vec{n}_\theta = (-\sin \theta \cos \phi, \cos \theta \cos \phi, 0) = \frac{\cot \phi}{R} \cdot r_\theta + 0 \cdot r_\phi$$

$$\vec{n}_\phi = (-\cos \theta \sin \phi, -\sin \theta \sin \phi, -\cos \phi) = 0 \cdot r_\theta - \frac{\tan \phi}{R} \cdot r_\phi$$

לכן:

$$W = \begin{pmatrix} \frac{\cot \phi}{R} & 0 \\ 0 & -\frac{\tan \phi}{R} \end{pmatrix}$$

ובסך הכל:

$$K = \det W = -\frac{1}{R^2}$$

3. נתבונן במישור:

$$r(u, v) = (u, v, 0)$$

ובגליל:

$$r(u, v) = (\cos u, \sin u, v)$$

אנו יודעים שהמטריקות של שני המשטחים זהות:

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

ולכן התכונות הפנימיות זהות.

מצד שני, אנו יודעים שהעקמומיות הממוצעת של המישור היא $H = 0$.
וקטורי הנגזרות של הגליל הם:

$$r_u = (-\sin u, \cos u, 0), r_v = (0, 0, 1)$$

הנורמל הוא

$$r_u \times r_v = \begin{vmatrix} i & j & k \\ -\sin u & \cos u & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = (\cos u, \sin u, 0)$$

הנורמה היא 1, ולכן: $\vec{n} = (\cos u, \sin u, 0)$. נגזור:

$$\vec{n}_u = (-\sin u, \cos u, 0) = 1 \cdot r_u + 0 \cdot r_v$$

$$\vec{n}_v = (0, 0, 0) = 0 \cdot r_u + 0 \cdot r_v$$

כלומר:

$$W = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ולכן:

$$H = \frac{1}{2} \text{tr} W = \frac{1}{2}$$

ואם כן העקמומיות H אכן שונה בכל אחד מהמשטחים, ולכן זו אינה תכונה פנימית.